

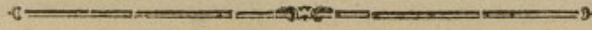
**Forestier,
Jean-Baptiste-Antoine-Gaspard -
candidat / Piet, Guillaume-Louis -
président. - D.O.M. de haemorrhagiis
uterinis in praegnantibus**

1782.

***Paris : Parisiis, Typis Michaelis
Lambert, Regii Chirurgiae
Collegii necnon Academiae
Typographi, viâ Cithareâ,
Cote : ms 2345, n°12***

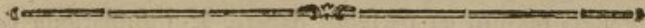

D. O. M.

DE

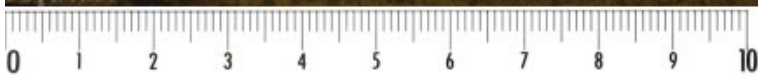
HÆMORRHAGIIS UTERINIS
IN PRÆGNANTIBUS.

THESES
ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

PER totum gestationis stadium, hæmorrhagiâ uterinâ corripî posse mulierem nemo nescit. Si sub initia, imminet abortus, sed quoad prægnantem, nihil infausti plerùmque præ se fert prognosis; sed non ità, si sub finem graviditatis irruat: magni

A

certè momenti in summo gestationis termino, gravissima quoque circa octavum mensem; par erit in utroque casu periculum, ni compescatur; sed siquidem utriusque diversa est causa, diversa etiam ad sedandam encheiresis. In ultimis enim diebus peculiari arte quâdam poterit uterus ad contractionem provocari, hincque innoxie fœtus expelletur; quo expulso statim coarctabuntur vasorum oscula, remittetque sanguinis minax effluvium; inter octavum verò mensem, eadem spes non affulget; invalida prorsus sibi que defes erit natura, & ni in promptu subveniat ars auxiliatrix, succurratque oculata manus, cum sanguine vita fugiet; hinc ergò periculum in morâ, illic cunctari decet. De utrâque hæmorrhagiæ specie acturi, quid de vasorum fœtum inter & uterum communionem edoceat Anatomia, perscrutemur.

Omissâ peculiari uteri fabricâ, quæ ad rem nostram speciatim non attinet, intima tantummodò ejus vasa obiter exponemus. A spermaticis & ab hypogastricis orta hæc vasa, tum arteriæ, tum venæ, serpentino ductu in intimam ejus substantiam exspatiantur; venæ tamen dicuntur minùs flexuosæ. Etsi exigua hæc vasa, præsertim spermatica, *injectionum tamen ope*, per totum uteri textum ea persequi datur, & insufflatione continuum inter ea esse, seu mediatè seu immediatè, commercium patet. Præter venas & arterias notabilia extant vasa quædam maximè conspicua, privati generis, cellulosa, cavernosorum ad instar corporum, in omni internâ uteri substantiâ sparsa, ab Anatomicis sinus dicta. Quoad horum vasorum fines 1°. arteriarum aliæ in hos sinus suum sanguinem fundunt, & aliæ in uteri substantiâ exitum reperiunt. Pariter ex sinibus ortæ venarum aliæ, aliæ ex uteri textu, ad truncos tendunt. Sinus autem tubos exigunt qui, pro vario uteri statu, plus minùsve la-

ris ostiis, in ejus cavo patent. Et hæc sola vasorum sanguineorum ostia, in cavo uteri hiant; namque quod attinet ad furculos arteriosos, quos laudant summi viri plures, qui, quasi angillæ repentes, trans internam uteri membranam ire, & in cavo prominere dicti sunt, quasi fila pendula, mera dicuntur ingenii luxuries, & cuilibet hætenùs verè conspicuos fuisse negatur. Quoad poros de quibus dicunt plures, sunt reverà exanguës, propriumque ut aliis in caveis exhalant humorem.

Omnia quæ diximus vasa tùm arteriæ, tùm venæ, tùm sinus mutantur in menstruatione, sed insigniter in graviditate. Quæ exilia quidem in utero vacuo, per menstruationem sensilia magis, meroque sanguine referta apparent; in gravido, sensim ità mole augentur, eâ potissimùm sede quâ hæret placenta, ut exeunte graviditate sint amplissima, venæ arteriis ampliores; sinus verò aded latefcunt, ut extremum possint admittere digitum, eorumque ostia calamum scriptorium.

De uteri fabricâ vasculosâ multa sanè addenda superessent; sed quid plura? dicta sufficiant, & nunc ad externam placentiæ superficiem quâ utero adnectitur. Ab initio gestationis tota omninò lanuginosa videtur ea externa superficies, & in toto suo ambitu densa & compacta ejus substantia; merumque diceres parenchyma; at paulatim procedente graviditate, in majori suâ parte attenuatur, vel saltem non crassescit, dùm alia pars in dies spissescit; ita ut versùs tertium mensem jam placenta à chorio distinguatur; pars tenuior nempè est chorion, & placenta densa pars. Utriùsque superficies, in omni ovi peripheriâ, hirsuta videtur villis innumeris brevioribus & exilissimis. Si quæras quænam sit horum villorum natura, quis usus? duplici substantiâ instrui placentam constat, spongiosâ

4

nempè unâ, aliâ vasculosâ, alteri alterâ superstatâ; à spon-
giosâ substantiâ exsurgunt hi villi, naturamque tomenti tenent.
Quoad usum, humorem qualemcumque à vasis uteri exsugunt;
apud omnes enim in confesso est his viis percolari succum qui
ad fœtus nutrimentum facessit; at difficultas est de modo quo
instituitur illud commercium, & de genio illius succi, quod
definire hactenus arduum.

Quàm se torserint ab omni ævo auctores de modo quo ab
utero succos mutuatur placenta, mirum: alii inter utriusque
vasa, dari anastomoses docuerunt; sed ex plurimis liquet expe-
rimentis nullas esse, idèdque tota ruit hæc anastomoseon
hypothesis. Inosculationes vasis cum vase sibi satis habuerunt
alii; sed exiguos quos exigit placenta furculos, cum grandio-
ribus uteri vasis oribus ora jungere nonne repugnat? nonne
reluctatur luminis disparitas. Graciles villos ex placentâ expor-
rectos in poros uteri se immittere, sicuti conferuntur plantarum
radiculæ, dixerunt alii: plures in unum vas inferi docebat
Cel. M. Levret; quod certè nullâ autopsiâ demonstratum; &
aliundè immisi in vasa hi furculi vel erunt soluti, vel adhæ-
rescent: quoquoaversus exfurget objectionum myrias. Novum
lumen indefessis *D. Hunter* laboribus deberi credunt multi.
Duplicem admittit placentam, uterinam nempè unam, aliam
fœtalem, sicuti & vaccis sunt cotyledones quorum alii ad ute-
rum, alii ad chorion pertinent; docetque ex advecto ab uniùs
placentæ vasis in textum cellularem sanguine, partem nutritiam
à vasis alteriùs placentæ secerni & resorberi. Hæc de hypothesi
dixisse sufficiat, absente tamen malæ fidei infimulatione, dupli-
cis illiùs placentæ historiam poeticam magis quam philosophi-
cam nonnullis visam fuisse.

Una vel duplex, ut contendit *D. Hunter*, sit placenta, idèst

è duabus quibus constat placenta substantiis, una sit uterina, vel ambæ fœtales, quid interest? eodem modo peragitur fœtus nutritio. Sorbitione solâ fieri scripserat olim sagacissimi viri conterraneus *Monro*; duplici placentâ abstinnit, sed non duplici placentæ substantiâ. Si reipsâ diversam habet originem utraque, summum decus cui propriis experimentis, nova hæc eluxit divisio; sed usquedum luce clarior evadat hæc opinio, in priori pedem figere satius; si quidem non sejunctis substantiis pariter potest evolvi hæc *μυχαρὴ*, & simplicior videtur.

Statim atque enim in uteri caveam delapsa sunt prima futuri hominis rudimenta, jam turgere uterum, & undique initium illud qualecumque suis angustissimè parietibus præsepire constat. È poris uteri exsudat mucus quidam qui condensatus, fit gluten cujus ope cum utero coalescit ovum. Indè vasorum oscula obturat hic novus hospes, indèque in caveam effluxuro è sinuum tubis sanguini nulla datur via; ad placentam appellat necesse est. Spongiæ vices gerit villosus hujusce textûs, adventitio succo imbibitur, huncque succum dein ab eo sorbent venæ umbilicalis fiticulosi fines, qui numero infiniti in hoc textu natant, tanquam radices per aquam dispersæ. A primordio conceptûs, vel potiùs mutæ adhesionis, incipit hæc chorea; namque vix fœtus, nutritatum efflagitat embryo; sed sicuti pauxilli penoris est indigus, sic & tunc minorem huic impertiunt copiam uterina vasa; (per transfennam enim notare liceat ægrè impragnari mulierem per vasorum plethoram, faciliùs verò instanti quo menstruo fluxu exinanita fuere vasa.) Jam ne puncto quidem feriatnr nova machina, & temporis lapsu sensim affluentis humoris augetur copia; crescendo plus nutritionis exposcit fœtus, ideoque latefcunt vasa sinusque sanguine referta; plus ebibit textus spongiosus.

plius quoque exfugunt venæ umbilicalis radices. In eo totum versari artificium quis jure negabit? Non palmarem sed verisimilem sententiam proferre juvat, at nodum expediisse non gloriatur; quæ si tamen genuina sit opinio, risum quis teneat, de tanto pulvere, varioque, omni ætate & per orbem, concertantium tumultu.

Jam aliud problema proponitur: quæritur quænam sit succi quem ebit placenta indoles. Sincerum ab utero ad fœtum ire cruorem diù creditum est; at melius edocti negant nuperi: contenduntque ne *væ* quidem sanguinis, sed rorem album tantummodò exfugere umbilicalis venæ radices; docentque à conceptûs primordio novam & peculiarem exfurgere secretionem, & quid in purpureo latice inest subtilissimi & propriè alibilis, à placentæ villis secerni. Eximiis nititur argumentis hæc opinio, hancque fulciunt & ratio, & experientia nec-non & analogia: huic ergo astipulari non dubitamus. Quæritur iterum ubinam succus ille fiat sanguis? An placentæ quâdam peculiari elaboratione, an proprii cordis fœtus actione? Plures sibi paravit asseclas novissima hæc sententia, plures quoque in eam insurgunt, & autopsiâ freti, sanguinem quæ ante cor generari asserunt; si enim viderunt *Malpighius, Harveyus, Hallerus* & alii, sanguineis vasibus superhite placentam in ovo incubato, dum cor & omnia in fœtu palleferent, grave quidem inde oriatur argumentum; nos autem, nè saltemus extra chorum, rem dijudicare non molimur, & Ill. viri ne cineri dolorem inuramus, hæmatoseos suæ artifex esto fœtus. Jam autem ad rem nostram deveniendum: sanguine referta esse uterina vasa constat, imò per graviditatem turgere, & ex illâ turgescentiâ tam largæ procedunt hæmorrhagiæ: quænam sint causæ & symptomata nobis incumbit investigandum, exhibendaque mendendi ratio.

Una & eadem est proxima hæmorrhagiæ uterinæ causa, quocumque gestationis tempore accidat: scilicet placentiæ à vasis uterinis avulsio, hujus autem avulsionis ratio diversa. Vel enim fortuitò fieri potest, vel spontè, ut ità dicam, evenit, & ab ipsius rei naturâ pendet. Etenim si graviter lapsa fuerit ad summum terminum prægnans, vel temerè exercitata, &c. vel si subreperit ex occultis pluribus, specialis quædam causa, plus minus-ve lato orbe rumpetur uterus inter & placentam adhesio; tunc ex uteri vasorum hiantibus ostiis fluet sanguis maternus, moxque fiet hæmorrhagia; quod non adedò infrequens, sed in speciali quâdam & fortuitâ causâ vertitur. Ineluctabilis verò hæmorrhagia versùs octavum gestationis mensem, si supra uteri ostium adjaceat placenta: omnibus enim notum est sub finem graviditatis ad totam uteri expansionem, protrata portione, conferre cervicem, seque cervicales fibras ad instar aliarum explicare & inde à se mutuo divaricari, quin & jam paululum fatiscit uteri orificium. Ordinem inde perverti necessum; jam uteri vasa è loco primo dimota, vasis placentiæ non assentiuntur, rumpitur inter ea felix olim nexus, intercepturque commercium; spongiosus placentiæ textus reglutinatur, dum uterina vasa patent hiulca; indè tot rivi sanguinei, indè periculosior hæmorrhagia.

Sive à fortuitâ ut dictum, sive à spontaneâ, tempore præstituto, placentiæ avulsione oriatur sanguinis fluxus, sub initia vulgò guttatim & lentè fluit, & absque ullo ad partum dolore; qui status plurimis diebus, non rarò viginti circum circa, perdurat; sic sine dolore stillat sanguis, vel jugiter vel identidem, & sine molestiâ ferè, nec virium defectione, sed cum languore quodam tantùm & gravatim vitam agit prægnans. Ast repentiè copiosius profilit sanguis, in enormem massam coagulatur, stu-

pent omnes, trepidantque & non lymphato metu: etenim ni in promptu adsit sagax Chirurgia, supervenient lipothymia, sudores frigidi, oscitationes, tinnitus aurium, prostermentur vires, & subito de miserâ erit decantatum. Quod felicioris hodiernæ praxis beneficio sæpè sæpiùs avertitur.

Quid in utroque casu tentabit Chirurgus, à primordio veræ causæ inscius? Si nullus ineunte sanguinis effluxu urgeat dolor, si modicus sit, & hætenùs valeant vires; apage digiti in vaginam indaginem, quam etsi prædicant & exhibent incauti & inexperti, plùs noxii quàm frugis impertiet. Cubile ineat & assiduè jaceat agra; absint & sanguinis missiones & stipticorum usus, tenuis victus præcipiatur, & cæterum otiosus excubet obstetricans.

Quæ tandiù obtinebit agendi ratio, quandiù modica erit hæmorrhagia, & præsertim quandiù valebunt vires; non rarò enim adhibitis hisce cautelis, remisit sanguinis effluxus, saltem non in ostio adhærente placentâ, & exindè benignus omninò subsequutus est partus. At verò si, ut dictum, aliquot elapsis diebus, subito irruat sanguis, si quid de viribus decedere percipiatur, pungant dolores necne, rem exploret Chirurgus, & tunc, scrutanti digito, si obvia sit in uteri ostio placenta, specialis certè causa patebit & nullum supererit dubium; alibi verò jacere constabit, si digito non occurrat.

His dignotis obvium se præbeat Chirurgus, diversumque pro diversâ specie adhibeat modum; si constet in fundo uteri, vel aliàs, sed non in cervice hospitantem placentam, à quâlibet causâ partim eradicatam fuisse, quandiù in utero morabitur

bitur infans, tandiù expansi uteri soluta patebunt vasorum ora, & quò fluet copiosius, eò longius serpet sanguis, latiorque fiet placenta avulsio, indèque magis ac magis faviet hæmorrhagia. Quà de ratione properandam esse fœtus extractionem commendârunt antecessores, & dudùm obtinuit hæc praxis; ast quandoquè incidere esset in Scyllam, & extracto fœtu, læthalem successisse hæmorrhagiam, nedùm compesceretur quæ urget, pluriès comprobavit experientia; diurno enim sanguinis effluvio fractus uterus ad debitam retractionem fit piger, hujusque languescunt fibræ; inertes ergò post subitam fœtus & secundinarum extractionem, retractionem abnuent, & ad extremum, expanso viscere, hiabunt vasorum ora, undiquè pluet sanguis, & ad mortem.

Cui infortunio cavens longo perspicacique usu edoctus Cel. M. Puzos, aliam sibi selegit viam. Adnotaverat vir egregius eò exæstuari minùs sanguinis effluyium, quò magis & acutioribus agebatur mulier doloribus, & vice versâ; necessarias ergo contractiones & frequentes, & validas censebat. Sed aliundè, instante hæmorrhagiâ, lentam persæpè viderat naturam, perlevesque tantùm & languidos esse dolores observaverat; incitandum proindè censuit uterum, ut invitus, sed artis auxilio impiger factus, fatalem præcaveat exitum. Hoc autem erat summi viri præceptum, quod Reipublicæ opportunum & conducibile munus obtulit: in uteri orificium immittantur unus vel plures digiti, quorum ope titilletur, excitetur orificium; hujusque hâc ratione inchoatus absolvatur hiatus. Duplex hâc titillatione oritur lucrum, promoventur, sensimque recrudescunt dolores, & magis magisque dehiscit ostium. Indè paulatim procedente infantis capite, obturantur vasa, contractionibusque repetitis horum minuitur lumen, indè deflagrat hæmorrhagia, inci-

B

tatoque gradu properat partus. Neminem latet hanc praxim nequaquam obtinere posse, si perversè sit in utero situs infans; quo enim in extremo casu, extrema; succedet verò plerumquè dum quoad situm legitimè se res habebunt; sic enim pluriès obstetricantium olim ille Coryphæus arte suâ, sedato cruoris effluvio, genuino partu, & incolumi puerperâ, vegetum latus obtinuit infantem; sicque hujus vestigiis insistentes plurimi, non semel ab orci faucibus & matrem arripuerunt & prolem.

Non ita succedit hæc methodus si à cervicalibus uterî vasis orta fuerit hæmorrhagia. Si larga & copiosa, & de causâ fis certus, jam citò ad opus te accingas, minori enim cunctatione augetur sanguinis effluuium, minuerentur vires, & proindè cresceret periculum. In vaginam immissæ dextræ obviâ se offert placentæ soluta pars; an penès eam inseri debeat obstetricantis manus, usque ad chorion, vel pertundere liceat ipsamet placentam ad pergendum, trans eam immissâ manu, quousquè occurrat unus ex infantis artubus, fuit problema; utramque enim praxim proposuerunt & expertissimi in re obstetriciâ magistri; at prior unanimi consensu fuit recepta, profusque ablegata alia; quippè non nisi ægrè, & diu agente digito, poterit perforari placenta; hoc verò opere faciliùs discedet quàm perfodietur, & exindè major fiet vasorum solutio, antequàm trans placentam manui pateat iter. Promptè ergò & leniter fiat superstitis placentam inter & uterum adhæisionis, in uno è lateribus, solutio, celeriter dilacerentur membranæ, & inducatur manus ad fœtum; statimque apprehenso pede, quod in hoc casu non ægrè fit, juxta artis leges educatur infans. Hæc novâ solutione, jam sanguinem lato ore effluentibus vasis, addentur alia certè plura quæ patebunt, & sanguinem quoque largo mittent flumine; sed si celer fis in agendo, & industrius, vix

hiulca & soluta vasa, promptâ uteri contractione subsequenti, arctiora fient, horum oscula angustabuntur, proindèque claudentur hi rivi, sistetque sanguinis effluvium; quod rationi consentaneum, & quotidianâ constat experienciâ.

Quo peracto, in extrahendis secundinis ne sis tardus: à communi lege aberrat hic eventus. Si enim moreris, pro majori parte eradicata placenta, expansum, cunei ad instar, retinebit uterum, & exinde hiantia remanebunt uterina vasa, quæ coarctari instat; exemptâ autem placentâ in priorem statum facilè redit uterus, stringuntur vasa, nec ampliùs pertimescenda superest hæmorrhagia, nisi iners remaneat uterus, de quâ inertia hinc agere abs re esset.

HAS THESES, Deo juvante & Præfide M. GUILLELMO-LUDOVICO PIET, Regiæ Chirurgorum Parisiensis Academiæ Consiliario, antiquo Scholarum Præposito, nec non agrè parturientibus egenis, Regio diplomate, Adjutore constituto, tueri conabitur JOANNES - BAPTISTA - ANTONIUS - GASPARDUS FORESTIER, Parisinus, in almâ Universitate Parisiensi Artium Liberalium Magister, Theseos auctor.

Die Veneris 30^a. Augusti 1782, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET
MAGISTERII LAUREA.

PARISIIS,

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ
Collegii necnon Academiæ Typographi, viâ Cithareâ.

M. DCC. LXXXII.

